



УДК 336.71:005.8

## ТРАНСФОРМАЦІЯ ПАРАДИГМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В БАНКАХ: ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД І СТРАТЕГІЇ ВЗАЄМОДІЇ

**Мирослав Максимюк**

*Університет Короля Данила, Івано-Франківськ, Україна*

ORCID: 0009-0009-8205-0573

**Резюме.** Проведено комплексне дослідження теоретико-методологічних та прикладних аспектів удосконалення оцінювання системи фінансового моніторингу в банківських установах України шляхом використання інструментарію проєктного менеджменту. Обґрунтовано, що традиційні моделі фінансового моніторингу, які фокусуються на ретроспективному аналізі та жорсткому регуляторному контролі, стають дедалі менш ефективними в умовах глобальної цифровізації, появи нових платіжних засобів та агресивної конкуренції з боку небанків і міжнародних фінтех-платформ. В основі запропонованої авторської концепції лежить використання теорії потрібних обмежень («трикутника» проєкту), що дозволяє банку балансувати між регламентованими часовими межами обслуговування операцій, мінімізацією ресурсних витрат на комплаєнс та високою якістю роботи з клієнтами для запобігання штрафним санкціям. У межах статті процес фінансового моніторингу операцій клієнта представлено як цілісний проєктний цикл, що проходить через чітко детерміновані фази: ініціацію (ідентифікація та первинний скринінг), планування (формування профілю ризику та встановлення лімітів активності), виконання (транзакційний аналіз у реальному часі) та закриття (фіналізація рішення щодо проведення операцій). Особливу увагу приділено питанню персоналізації відповідальності виконавців та зміні парадигми взаємодії у системі «банк-клієнт». Доведено, що дієвість системи моніторингу залежить не лише від алгоритмів автоматизації, а й від рівня суспільної довіри та фінансової грамотності населення. Спираючись на аналіз світової практики та дослідження резонансних кейсів (BNP Paribas, Suisse Secrets), запропоновано шляхи інституціоналізації спеціалізованих професійних об'єднань в Україні. За результатами проведеного дослідження автори сформулювали висновки, що перехід до проєктного управління має трансформувати фінансовий моніторинг із інструменту можливого адміністративного тиску на прозорий сервісний механізм забезпечення колективної економічної безпеки держави та фінансової стабільності.

**Ключові слова:** фінансовий моніторинг, проєктний підхід, банківська система, комплаєнс-ризик, теорія потрібних обмежень, легалізація доходів, ідентифікація клієнта.

Дата надходження 01.02.2026

Дата прийняття 21.02.2026

Дата публікації 30.04.2026

UDC 336.71:005.8

## TRANSFORMATION OF THE FINANCIAL MONITORING PARADIGM IN BANKS: A PROJECT-BASED APPROACH AND INTERACTION STRATEGIES

**Myroslav Maksymiuk**

*King Danylo University, Ivano-Frankivsk, Ukraine*

**Summary.** The article conducts a comprehensive study of theoretical, methodological, and applied aspects of improving the assessment of the financial monitoring system in Ukrainian banking institutions through the use of project management tools. It is substantiated that traditional financial monitoring models, which focus on retrospective analysis and rigid regulatory control, are becoming increasingly ineffective in the face of global digitalization, the emergence of new payment instruments, and aggressive competition from neobanks and

*international fintech platforms. The proposed author's concept is based on the use of the triple constraint theory (the «triangle» of project management), which allows the bank to balance regulated time limits for transaction processing, minimization of resource costs for compliance, and high-quality of customer interaction to prevent penalties. Within the article, the process of financial monitoring of client operations is presented as a holistic project cycle passing through clearly determined phases: initiation (identification and primary screening), planning (risk profile formation and setting activity limits), execution (real-time transactional analysis), and closing (finalizing the decision on transactions). Special attention is paid to the issue of personification of responsibility of performers and a paradigm shift in interaction within the «bank-client» system. It is proved that the effectiveness of the monitoring system depends not only on automation algorithms but also on the level of public trust and financial literacy of the population. Drawing on an analysis of global practice and the study of high-profile cases (BNP Paribas, Suisse Secrets), the author proposes ways to institutionalize specialized professional associations in Ukraine. Based on the results of the research, the authors formulated the conclusions that the transition to project management should transform financial monitoring from a tool of possible administrative pressure to a transparent service mechanism for ensuring the collective economic security of the state and financial stability.*

**Key words:** *financial monitoring, project approach, banking system, compliance risks, triple constraint theory, money laundering, client identification.*

*Received 01.02.2026*

*Accepted 21.02.2026*

*Published 30.04.2026*

**Постановка проблеми.** Загальноприйнятою є концепція застосування ризик-орієнтованого підходу в системі фінансового моніторингу України. Водночас, залежно від категорії суб'єктів фінансового моніторингу, рівень дотримання встановлених вимог, а також ступінь їх відповідності нормативно-правовим актам істотно відрізняються, про що свідчить наявність штрафних санкцій та інших заходів впливу, застосованих до окремих суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Разом із тим необхідність упровадження та неухильного дотримання вимог міжнародних домовленостей і угод, зокрема в контексті європейської інтеграції України та перспективи вступу до Європейського Союзу, є беззаперечною та альтернатив не має. Визначення й ґрунтовне розуміння причин порушень у сфері фінансового моніторингу є важливим чинником підвищення його ефективності та результативності, а також формування обґрунтованих висновків для запобігання подібним порушенням у майбутньому, що й зумовлює актуальність дослідження.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблематика дотримання банківськими установами вимог щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, є актуальною та перебуває у фокусі діяльності низки міжнародних спеціалізованих інституцій, зокрема Базельського комітету з банківського нагляду, Вольфсберзької групи, а також відображена у рекомендаціях FATF[1], які виступають ключовим методологічним орієнтиром у цій сфері. Діяльність зазначених організацій характеризується високим рівнем практичної значущості та спрямованості.

Паралельно дослідження окремих аспектів фінансового моніторингу та особливостей його здійснення в банківських установах є предметом наукових пошуків вітчизняних учених. Зокрема, у контексті обраної тематики заслуговує на увагу науковий доробок Лучка М. Р., який акцентує увагу на проблемі конфлікту інтересів у суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Такий конфлікт проявляється у суперечності між зацікавленістю в подальшій співпраці з клієнтами (фінансовий інтерес) та необхідністю неухильного дотримання вимог законодавства (професійний інтерес) [2]. З іншого боку, Лугіна Н. А. та Левчишина В. В. позитивно оцінюють зміни у чинному законодавстві, зокрема редакції Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [3], наголошуючи на суттєвому

вдосконаленні механізмів відповідальності як стимулу до належного виконання суб'єктами фінансового моніторингу покладених на них обов'язків [4]. Особливої уваги заслуговує дослідження оцінювання ефективності фінансового моніторингу в українських банках, проведене Стеценко Т. В. та Шепеленком В. С., у якому констатується «недостатня розробленість та неузгодженість методології оцінювання ефективності фінансового моніторингу (відсутність єдиного стандарту)», а також зазначається, що «покращення практичної реалізації фінансового моніторингу неможливе без застосування комплексного теоретичного та прикладного аналізу» [5]. Суттєвий внесок у вивчення сучасних тенденцій розвитку фінансового моніторингу в Україні також внесли Столяренко О. М. та Яценко О. В. [6], Радик В. В. [7], Вовчак О. Д. і Єндоренко Л. О. [8], Корольчук Б. Л., Чубенко А. Г., Журавльов Д. В. [9] та інші.

Не применшуючи наукових здобутків зазначених авторів та інших досліджень, які підтверджують актуальність проблематики фінансового моніторингу в банківському секторі, слід констатувати, що ані наявність сучасних наукових напрацювань, ані використання зарубіжного досвіду, ані процеси цифровізації не дають вичерпної відповіді на питання щодо побудови ефективної системи фінансового моніторингу, зосереджуючись переважно на аналізі наслідків та оцінюванні вже завершених процесів. У зв'язку з цим у межах даного дослідження пропонується застосування ряду альтернативних поглядів на процеси фінансового моніторингу.

**Мета дослідження.** В умовах посилення регуляторних вимог та стрімкої цифровізації банківського сектора, традиційні методи контролю потребують якісного оновлення для збереження балансу між безпекою та прибутковістю. Розуміння природи фінансового моніторингу не лише як адміністративного обов'язку, а як складного бізнес-процесу взаємодії з клієнтом набуває особливої актуальності. Формування стійкої системи протидії легалізації доходів шляхом упровадження нових управлінських підходів є комплексним рішенням, де ключового значення набувають питання адаптації методології проєктного менеджменту до специфіки комплаєнс-процедур та побудови прозорих стратегій взаємодії в системі «банк-клієнт».

**Постановка завдання.** Основними завданнями дослідження є: обґрунтування доцільності впровадження методології проєктного менеджменту (зокрема теорії потрібних обмежень) у процеси здійснення фінансового моніторингу; ідентифікація та опис основних етапів «моніторингового проєкту» у взаємовідносинах банку з клієнтами; визначення стратегічних напрямів підвищення ефективності взаємодії суб'єктів моніторингу через цифровізацію, розвиток фінансової грамотності та інституційне співробітництво.

**Виклад основного матеріалу.** Поняття «фінансовий моніторинг» законодавчо закріплено в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [3], відповідно до якого фінансовий моніторинг визначається як сукупність заходів, спрямованих на забезпечення виконання вимог законодавства у зазначеній сфері. Фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, поділяються на порогові та підозрілі фінансові операції (діяльність). Практичною формою реалізації фінансового моніторингу є аналіз банківськими установами відповідності фінансових операцій їх клієнтів установленим нормативним вимогам або визначеним типологіям підозрілих операцій. Зосередження уваги на банках як ключових суб'єктах фінансового моніторингу серед суб'єктів первинного фінмоніторингу підтверджується структурою повідомлень, отриманих Державною службою фінансового моніторингу на початок 2025 [10], у якій 98% загального обсягу інформації припадає саме на такі установи.

Водночас співпраця банків із клієнтами за своєю природою є взаємовигідною та базується на довірі, що зумовлює наявність специфічних умов та особливостей здійснення фінансового моніторингу. Такі особливості пов'язані з тривалістю та історією співпраці, характером економічної діяльності клієнтів, а також із наявністю альтернатив як серед фінансових посередників, так і серед способів здійснення фінансових операцій (зокрема використання «відтермінувань», кредитних продуктів, інших фінансових інструментів тощо). Тому в банках існують відділи внутрішнього фінансового моніторингу, комплаєнсу, що мають на меті запобігання порушенням чинного законодавства щодо протидії легалізації доходів або допущення помилок, що можуть призвести до цього. Група дослідників у складі Корольчука Б. Л., Чубенка А. Г. та Журавльова Д. В., аналізуючи методичне забезпечення та судову практику, зазначає, що «будь-які платіжні операції за певних обставин можуть стати об'єктом заходів фінансового моніторингу», а також наголошує, що «питання фінансового моніторингу для суб'єктів господарювання нині привертають більше уваги та спричиняють значно більше труднощів, ніж сплата податків» [9, с. 3]. Вовчак О. Д. та Єндоренко Л. О., аналізуючи існуючі проблеми у системі протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, визначили низку складнощів, притаманних їй, а саме: велика кількість транзакцій (з тенденцією до подальшого зростання безготівкових розрахунків), оцінювання ризику виключно на тенденціях минулих років (розроблення нових схем протидії моніторингу), помилкові повідомлення (внаслідок негативних проявів дії людського фактору), поява альтернативних способів оплати (поява криптовалют тощо) [8, с. 239]. Окремо за межі дослідження винесемо випадки явних правопорушень з боку працівників чи керівництва банків, світові масштаби яких значно більші за український досвід – наприклад, доведено факти участі персоналу банку BNP Paribas у видаленні деталей транзакцій, що стосувалися підсанкційних країн [11] або розслідування в рамках проекту Suisse Secrets про витік банківських даних і клієнтів Credit Suisse [12], у тому числі пов'язаних з незаконною діяльністю.

З урахуванням наведених фактів та в умовах висококонкурентного середовища функціонування українських банків, де вони одночасно протистоять іноземним фінансово-технологічним інтервенціям (наприклад Revolut) та інноваціям необанків, завдання збереження клієнтської бази й забезпечення прибутковості діяльності впливає на практичне трактування співвідношення «ризик – прибутковість». Тому, виключаючи випадки грубих помилок персоналу (зумовлених людським фактором, недостатньою кваліфікацією або недобросовісною поведінкою) доцільно констатувати наявність порушень законодавства, причини яких потребують глибшого аналізу. З огляду на це, у дослідженні запропоновано використання методології проектного менеджменту для ідентифікації потенційних причин порушень, оскільки взаємодія в межах системи «банк-клієнт» складається з послідовності взаємопов'язаних дій, а саме, ініціюванням, виконанням і контролем фінансових операцій у межах банківських продуктів.

Застосування проектного підходу розглядається як інструмент оптимізації взаємодії між банком і клієнтом за безумовного трактування будь-якої протиправної діяльності як етично неприйнятної та такої, що тягне за собою невідворотну юридичну відповідальність. Використання теорії потрійних обмежень проекту в процесі фінансового моніторингу операцій клієнтів комерційних банків є обґрунтованим, оскільки такий моніторинг має чітко визначені часові межі, зокрема період обслуговування фінансових операцій клієнта й терміни подавання звітності. Таким чином, фінансовий моніторинг діяльності клієнтів здійснюється протягом визначеного проміжку часу, що відповідає ключовим ознакам проектної діяльності.

Важливою передумовою застосування проєктного підходу є етап ініціації, який у відносинах між банком і клієнтом проявляється в процесі ухвалення рішення щодо укладання договорів на банківське обслуговування або надання фінансових послуг. На цьому етапі здійснюється перевірка можливості обслуговування конкретного клієнта та відсутності чинників, що унеможливають співпрацю, зокрема наявності громадянства, підтверджених джерел доходів, відсутності в санкційних списках тощо. У разі позитивного рішення щодо ініціації співпраці клієнт стає об'єктом подальшої роботи банку, спрямованої на формування та реалізацію комплексу банківських продуктів. Наступним етапом є планування, у межах якого інтегруються елементи фінансового моніторингу, зокрема шляхом заповнення клієнтом анкети із прогностичними показниками фінансової активності, визначення граничних обсягів операцій та вибору відповідної методології моніторингу залежно від рівня ризику клієнта.

Під час здійснення розрахунково-касового обслуговування або надання інших банківських послуг банківський працівник або автоматизовані програмні засоби, діючи як суб'єкти первинного фінансового моніторингу, здійснюють аналіз відповідності фінансових операцій установленим законодавчим вимогам, зокрема щодо обмежень сум одноразових або виявлення повторюваних чи підозрілих переказів тощо. Важливим елементом є також аналіз історії фінансових операцій клієнта, оскільки значні суми переказів або часті транзакції самі по собі не є правопорушенням, однак можуть свідчити про підвищений рівень ризику за відсутності підтверджених джерел походження коштів.

У разі необхідності банк ініціює процедуру запиту додаткових пояснень або документальних підтверджень, що відповідає переходу між окремими етапами проєкту фінансового моніторингу. Процес виконання фінансового моніторингу, зокрема контроль ключових показників діяльності клієнтів, полягає в аналізі дотримання або перевищення встановлених індикаторів, серед яких найбільш типовим є розмір фінансової операції. При цьому банк може не володіти повною інформацією про всі фінансові операції клієнта, що зумовлює формування повідомлень про підвищений рівень ризику та їх передавання до суб'єктів державного фінансового моніторингу, які, у свою чергу, систематизують інформацію, отриману від різних суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Наступним етапом у межах взаємодії між банком і клієнтом є ухвалення рішення щодо проведення відповідних фінансових операцій або передавання такого рішення на вищий рівень банківського управління для здійснення додаткових перевірок. Такий проєкт фінансового моніторингу має логічне завершення на етапі закриття, яке може мати дві основні форми: завершення моніторингу з позитивною оцінкою клієнта як сумлінного суб'єкта або відмову в проведенні фінансових операцій у разі встановлення їх невідповідності вимогам законодавства з подальшим інформуванням органів державного фінансового моніторингу. В обох випадках відбувається формальне завершення проєкту фінансового моніторингу операцій конкретного клієнта.

Поєднання міжнародного досвіду та можливостей цифровізації, кращих практик сучасного банківництва (зокрема стандартів Базельського комітету і принципів «знай свого клієнта») та внесення змін до нормативно-правового забезпечення має мати на меті побудову ефективної системи протидії відмиванню коштів, але не може бути використана для інших цілей, зокрема щодо чинення додаткового тиску на економіку. Здійснення операцій на великі суми не є причиною для додаткових перевірок, а є показником певних економічних досягнень та основою для формування податкової бази в майбутньому. З іншого боку, ефективність судової системи та інших органів, які повинні забезпечити подальше покарання, в тому числі й за економічні правопорушення на жаль є нижчими, ніж ефективність системи фінансового моніторингу.

Проектуючи специфіку проектного підходу на процес фінансового моніторингу в банках варто наголосити й на персоніфікації відповідальних виконавців окремих складових. Така риса може бути використана як важлива точка зміни парадигми і підходів до подолання існуючих обмежень. Доцільно оцінити дотримання законодавства щодо протидії легалізації коштів на кожному етапі співпраці банку з його клієнтами аналогічно до відповідальності виконавців окремих бізнес-процесів. Відповідальність та відповідність проведених процедур у подальшому повинна оцінюватися з загальних принципів і цілей проекту, яким є ефективна співпраця банку та його клієнтів у межах чинного законодавства, що дозволяє отримати позитивний економічний ефект для всіх учасників – банку, клієнта та держави. Фінансовий моніторинг доцільно розглядати як проєкт взаємодії між банком і клієнтом, спрямований на забезпечення взаємовигідної співпраці в межах визначеної системи обмежень. До таких обмежень належать, з одного боку, ресурсні обмеження банківських установ, а з іншого, – нормативно-правові вимоги, що поширюються на клієнтів. Обидві сторони цього проєкту є зацікавленими в досягненні позитивного результату, що зумовлює необхідність формування відносин довіри, прозорості та відкритості до контролю з боку уповноважених органів. Перспективним з цієї точки зору є створення та функціонування окремих недержавних специфічних об'єднань, які можуть функціонувати як бізнес-асоціації чи об'єднання і здійснювати тісну співпрацю з відповідними наглядовими органами (ДСФМУ, НБУ) з метою подавання координованої інформації та здійснення комплексних заходів з захисту інтересів банків та їх клієнтів. У світовому масштабі таким об'єднанням є Вольфсберська група, але в масштабах України немає організації, що концентруватиметься на вивченні національного досвіду.

Участь клієнтів у процедурах додаткової верифікації, наприклад підтвердженні джерел походження коштів, доцільно трактувати як внесок у забезпечення колективної безпеки та протидію кримінальним правопорушенням, що відповідає принципам соціальної відповідальності та може розглядатися як моральний імператив у сучасному суспільстві. Водночас чітке усвідомлення суспільної мети функціонування системи фінансового моніторингу та оцінювання її дієвості, зокрема в контексті забезпечення ефективного правосуддя, мають виступати важливим стимулом і ключовим завданням державної інформаційної політики.

Разом із тим система фінансового моніторингу за своїм призначенням не повинна перетворюватися на інструмент залякування, адміністративного тиску або вибіркового впливу на учасників ринку, а також на механізм примусу до корупційних практик чи інших антидержавних проявів. Її функціонування має ґрунтуватися на принципах законності та справедливості, що забезпечує баланс між інтересами держави, фінансових установ і клієнтів. Використання ринкових підходів до регулювання економіки і максимальне заохочення її зростання є умовою для використання принципів проектного підходу у фінансовому моніторингу, виступаючи основою його ефективності та розумінню слабких місць усієї системи.

Окремим важливим елементом управління проєктом щодо здійснення фінансового моніторингу повинно бути його інформаційне забезпечення. Кожен активний чи потенційний учасник такого проєкту повинен чітко розуміти його цілі й завдання, бачити результати й наслідки щодо порушення встановлених норм. Інформування та висвітлення вимог, які першочергово мають на меті перешкоджання глобальним загрозам, повинно бути включене в освітній процес та включатися у програми з фінансової грамотності. Розуміння причин і принципів діяльності є чинником, що формує команду проєкту, та в даному випадку забезпечує порозуміння в учасників процесу фінансового моніторингу.

**Висновки.** Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що застосування методології проєктного менеджменту до відносин у системі «банк-клієнт» дає змогу структурувати процес моніторингу як чітку послідовність етапів ініціації, планування та реалізації, що забезпечує персоніфікацію відповідальності та якісну трансформацію управління комплаєнс-ризиками. Впровадження «теорії потрійних обмежень» створює необхідний інструментарій для балансування між часовими межами звітності, ресурсними витратами банку та якістю верифікації, перетворюючи фінансовий моніторинг із бюрократичного бар'єру на керований та прогнозований бізнес-процес. В умовах гострої конкуренції та стрімкої цифровізації банківського сектора критичного значення набуває формування нової парадигми взаємодії, де прозорість комплаєнс-процедур сприймається клієнтом не як інструмент адміністративного тиску, а як внесок у колективну економічну безпеку та соціальну відповідальність. Ефективність такої моделі безпосередньо залежить від системного розвитку цифрових технологій, підвищення рівня фінансової грамотності населення та інституціоналізації співпраці через створення національних професійних об'єднань. Зрештою, фінансовий моніторинг, побудований на принципах проєктного підходу, має стати дієвим механізмом захисту економічних інтересів держави, який водночас сприяє зміцненню довіри в системі «банк-клієнт» та забезпечує позитивний економічний ефект для всіх учасників фінансових відносин.

**Conclusions.** The study concludes that applying project management methodology to the «bank-client» relationship allows for structuring the monitoring process as a clear sequence of initiation, planning, and implementation stages, ensuring personified accountability and a qualitative transformation of compliance risk management. The implementation of the «triple constraint theory» creates the necessary tools for balancing reporting deadlines, bank resource costs, and verification quality, turning financial monitoring from a bureaucratic barrier into a manageable and predictable business process. In an environment of intense competition and rapid digitalization within the banking sector, it is critical to form a new interaction paradigm where the transparency of compliance procedures is perceived by the client not as a tool of administrative pressure, but as a contribution to collective economic security and social responsibility. The effectiveness of such a model directly depends on the systemic development of digital technologies, increasing the level of financial literacy among the population, and the institutionalization of cooperation through the creation of national professional associations. Ultimately, financial monitoring built on project approach principles should become an effective mechanism for protecting state economic interests, while simultaneously strengthening trust within the «bank-client» system and ensuring a positive economic effect for all participants in financial relations.

#### Список використаних джерел

1. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення (Рекомендації FATF): офіційний переклад. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%20FATF.pdf> (дата звернення: 04.02.2026).
2. Лучко М. Р. Фінансовий моніторинг у контексті бухгалтерської та аудиторської практики в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2022. Том 77. № 4. С. 45–52. Doi: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2022.04.045](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.04.045).
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20> (дата звернення: 04.02.2026).

4. Лугіна Н. А., Левчишина В. В. Фінансовий моніторинг як спосіб протидії легалізації (відмиванню) злочинних доходів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 284–287. Doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-2/70>.
5. Стеценко Т. В., Шепеленко В. С. Оцінка ефективності фінансового моніторингу в українських банках: методологічні підходи та інструменти. *Агросвіт*. 2024. № 19. С. 97–102. Doi: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.19.97>.
6. Столяренко О. М., Яценко О. В. Сучасні тенденції розвитку системи фінансового моніторингу України. *Сталій розвиток економіки*. 2025. № 4 (55). С. 14–20. Doi: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-2>.
7. Радик В. В. Підходи до визначення ефективності системи фінансового моніторингу у контексті санкційної політики. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. Doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-101>.
8. Вовчак О. Д., Єндоренко Л. О. Удосконалення системи фінансового моніторингу в банках України та оцінювання комплаєнс-ризиків. *Проблеми економіки*. 2023. № 3. С. 237–243. Doi: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-237-243>.
9. Фінансовий моніторинг в Україні: просто і популярно : навч. посіб. / упоряд. Б. Л. Корольчук, А. Г. Чубенко, Д. В. Журавльов. К. : Центр української літератури, 2026. 346 с.
10. Інформація щодо отриманих Держфінмоніторингом повідомлень про фінансові операції протягом I кварталу 2025 року: статистичні дані. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/2025/Ikv\\_2025.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/2025/Ikv_2025.pdf) (дата звернення: 05.02.2026).
11. U.S. imposes record fine on BNP in sanctions warning to banks. *Reuters*. 2014. URL: <https://www.reuters.com/article/us-bnpparibas-settlement-idUSKBN0F52HA20140701> (дата звернення: 06.02.2026).
12. Historic Leak of Swiss Banking Records Reveals Unsavory Clients. OCCRP. 2022. URL: <https://www.occrp.org/en/project/suisse-secrets/historic-leak-of-swiss-banking-records-reveals-unsavory-clients> (дата звернення: 06.02.2026).

## References

1. Mizhnarodni standarty z protydyi vidmyvanniu dokhodiv, finansuvanniu teroryzmu ta rozpovsiudzhenniu zbroi masovoho znyschennia (Rekomendatsii FATF) [International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation (The FATF Recommendations)]. Available at: <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%20FATF.pdf> (accessed: 4 February 2026).
2. Luchko M. R. (2022) Finansovyi monitorynh u konteksti bukhhalterskoi ta audytorskoi praktyky v Ukraini [Financial monitoring in the context of accounting and auditing practice in Ukraine]. *Halychynskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 77, no. 4, pp. 45–52. Doi: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2022.04.045](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.04.045).
3. Pro zapobihannia ta protydyiu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyschennia [On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction]: Law of Ukraine from 06.12.2019 No. 361-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20> (accessed: 4 February 2026).
4. Luhina N. A., Levchyshyna V. V. (2021) Finansovyi monitorynh yak sposib protydyi lehalizatsii (vidmyvanniu) zlochynnykh dokhodiv [Financial monitoring as a way to counteract the legalization (laundering) of criminal proceeds]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 2, pp. 284–287. Doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-2/70>.
5. Stetsenko T. V., Shepelenko V. S. (2024) Otsinka efektyvnosti finansovoho monitorynhu v ukrainskykh bankakh: metodolohichni pidkhody ta instrumenty [Assessment of the financial monitoring effectiveness in Ukrainian banks: methodological approaches and tools]. *Agrosvit*, no. 19, pp. 97–102. Doi: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.19.97>.
6. Stoliarenko O. M., Yatsenko O. V. (2025) Suchasni tendentsii rozvytku systemy finansovoho monitorynhu Ukrainy [Modern trends in the development of the financial monitoring system of Ukraine]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 4 (55), pp. 14–20. Doi: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-2>.
7. Radyk V. V. (2024) Pidkhody do vyznachennia efektyvnosti systemy finansovoho monitorynhu u konteksti sanktsiinoi polityky [Approaches to determining the effectiveness of the financial monitoring system in the context of sanctions policy]. *Економіка та суспільство*, vol. 61. Doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-101>.

8. Vovchak O. D., Yendorenko L. O. (2023) Udoskonalennia systemy finansovoho monitorynhu v bankakh Ukrainy ta otsiniuvannia komplaiens-ryzykiv [Improving the financial monitoring system in Ukrainian banks and assessing compliance risks]. *Problemy ekonomiky*, no. 3, pp. 237–243. Doi: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-237-243>.
9. Korolchuk B. L., Chubenko A. H., Zhuravlov D. V. (2026). Finansovyi monitorynh v Ukraini: prosto i populiarno [Financial monitoring in Ukraine: simple and popular]. K.: Tsentr ukrainskoi literatury, 346 p.
10. Informatsiia shchodo otrymanykh Derzhfinmonitorynhom povidomlen pro finansovi operatsii protiahom I kvartalu 2025 roku [Information on messages about financial transactions received by the State Financial Monitoring Service during the 1st quarter of 2025]. Available at: [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/2025/Ikv\\_2025.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/2025/Ikv_2025.pdf) (accessed: 5 February 2026).
11. U. S. imposes record fine on BNP in sanctions warning to banks. Reuters from 2014 [U. S. imposes record fine on BNP in sanctions warning to banks]. Available at: <https://www.reuters.com/article/us-bnpparibas-settlement-idUSKBN0F52HA20140701> (accessed: 6 February 2026).
12. Historic Leak of Swiss Banking Records Reveals Unsavory Clients. OCCRP from 2022 [Historic Leak of Swiss Banking Records Reveals Unsavory Clients]. Available at: <https://www.occrp.org/en/project/suisse-secrets/historic-leak-of-swiss-banking-records-reveals-unsavory-clients> (accessed: 6 February 2026).